

УДК 616.-001-618.2

ГУР'ЄВ С.О.¹, ЛИМАР Є.А.²

¹Український науково-практичний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф, м. Київ

²ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського»

ПОЛІТРАВМА У ВАГІТНИХ

Повідомлення 1. Клініко-епідеміологічна характеристика

Резюме. У статті дана клініко-епідеміологічна характеристика вагітних жінок, які отримали полісистемне пошкодження. Встановлено, що найчастіше політравму отримують особи найбільш активного фертильного віку, унаслідок прямого удару. За обставинами отримання пошкодження превалює кримінальний травматизм, насамперед непрацюючих жінок.

Ключові слова: жінки, вагітні, політравма, клініко-епідеміологічна характеристика.

Постановка проблеми

Виникнення та поширеність полісистемних пошкоджень ставить певні запитання щодо нових видів пошкоджень та нових контингентів постраждалих. До таких належать вагітні жінки внаслідок підвищення їх життєвої активності [1–3]. Водночас наслідки травматичних ушкоджень вагітних жінок нерідко є тяжкими, а інколи і критичними [2–6]. На жаль, у відкритих та доступних для огляду та аналізу джерелах наукової інформації є лише поодинокі повідомлення щодо клініко-епідеміологічної характеристики, нозологічної структури, клінічного перебігу травматичного процесу у вагітних жінок та майже повністю відсутні наукові дослідження щодо надання медичної допомоги постраждалим вагітним жінкам.

Вищевикладене обумовлює актуальність, доцільність та необхідність даного дослідження. У даному повідомленні ми вважали за доцільне відповідно до критеріїв доказової медицини навести дані щодо основних характеристик політравм у вагітних.

Програмно-методологічне забезпечення дослідження

Нами було вивчено 54 випадки політравми у вагітних жінок. З огляду на обмеженість можливості набору пацієнтів можна вважати даний масив за умовно необхідний та достатній, при рівні вірогідності 5 %.

Були вивчені основні клініко-епідеміологічні характеристики, що впливають на перебіг травматичного процесу та ризик його результату (вік, термін вагітності, обставини отримання пошкодження, механізм пошкодження), та визначені ризики, пов'язані з характеристиками як факторами

ризиком. Обробка даних проводилась за допомогою комп'ютерних технологій.

Результати дослідження та їх обговорення

Встановлено, що найбільш часто вагітні жінки отримують полісистемні пошкодження у віці 21–30 років (62,96 %), у 31–40 років — 22,22 %, до 20 років — 14,82 %. У цілому це збігається з показниками фертильності, однак суттєво відрізняється від показників загального масиву постраждалих із політравмою, де максимальна кількість постраждалих припадає на вік 31–40 років — близько 35 %. При цьому дуже цікавим є розподіл масиву постраждалих за соціальним становищем. На першому місці знаходяться непрацюючі особи, що становить 61,11 %, тобто отримання пошкодження не пов'язане з виробничою або іншими видами діяльності. На другому місці — службовці (20,37 %), на третьому — робітники (12,96 %), на четвертому — студенти (5,56 %). Також звертають на себе увагу обставини отримання пошкодження: як не дивно, у 48,15 % випадків пошкодження виникли внаслідок кримінальних дій інших осіб. На другому ранговому місці постраждалі, які отримують травми внаслідок ДТП, — 40,74 %, інші травми в побуті (5,55 %), на виробництві (5,56 %). Дана структура має суттєву різницю із загальним масивом постраждалих з політравмою, де на першому місці досі є побутовий травматизм, а кримінальний травматизм посідає 5–6-те місце (5–7 %). За механіз-

© Гур'єв С.О., Лимар Є.А., 2013

© «Травма», 2013

© Заславський О.Ю., 2013

мом пошкодження превалює прямий удар (87,04 %). На другому місці — падіння з висоти (кататравма), що становить 11,11 %. В 1,85 % виявляється компресійний механізм, що теж значною мірою різниться із загальним масивом, де кататравма має превалююче значення і становить близько 50 %.

Нами були розраховані клінічно-результативні ризики перебігу травматичного процесу у вагітних жінок із політравмою. Сумарний ризик виникнення летального результату перебігу травматичного процесу є мінімальним та становить 0,4, у зв'язку з чим провести вірогідну верифікацію ризиків виявилось неможливим. Також такий невисокий показник ризику дозволяє передбачити відносно нетяжкі пошкодження у постраждалих вагітних жінок, що буде розглянуто в наступних повідомленнях.

Висновки

1. Клініко-епідеміологічна характеристика вагітних жінок, які отримали політравму, має досить специфічні ознаки, що висвітлюють особливості даного контингенту постраждалих на відміну від загального масиву постраждалих із політравмою.

2. У віковому аспекті найбільшу питому вагу серед постраждалих мають вагітні жінки у віці 21–30 років, тобто найбільш активному фертильному віці.

3. Обставини отримання пошкодження є досить специфічними та полягають в тому, що переважна більшість жінок отримують пошкодження внаслідок кримінальних дій, що визначає переважання в травмогенезі механізму прямого удару, а з соціальної точки зору — вразливість вагітних жінок стосовно отримання пошкодження.

Список літератури

1. Лисенко Б.П., Шейко В.Д. // *Ортопедия, травматология и протезирование*. — 2000. — № 1. — С. 36-40.
2. Шейко В.Д., Лысенко Б.Ф., Мартыненко В.Б. и др. // *Клінічна хірургія*. — 2005. — № 6. — С. 20-22.
3. Шейко В.Д., Мартыненко В.Б. // *Клінічна хірургія*. — 2005. — № 10. — С. 60-63.
4. Esposito T.G., Gens D.R., Smith L.G. et al. *Trauma during pregnancy — a review of 79 cases* // *Arch. Surg.* — 1991. — Vol. 126. — P. 1073-1078.
5. Adams H.A. und unter Trenz O. *Mitarbeit der IAG Schock der DIVI* // *Anaesthesiologie und Intensivmedizin*. — 2007 Februar. — S. 73-97.
6. Kisainger D.P., Rozycki G.S., Morris J.A. et al. *Trauma in pregnancy — predicting pregnancy outcome* // *Arch. Surg.* — 1991. — Vol. 125. — P. 1079-1086.

Получено 18.04.13 □

Гурьев С.Е.¹, Лымарь Е.А.²

¹Украинский научно-практический центр экстренной медицинской помощи и медицины катастроф, г. Киев

²ГВУЗ «Тернопольский государственный медицинский университет им. И.Я. Горбачевского»

ПОЛИТРАВМА У БЕРЕМЕННЫХ СООБЩЕНИЕ 1. КЛИНИКО-ЭПИДЕМИОЛОГИЧЕСКАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА

Резюме. В статье дана клинично-эпидемиологическая характеристика беременных женщин, получивших полисистемные повреждения. Определено, что наиболее часто политравму получают лица наиболее активного фертильного возраста, вследствие прямого удара. По обстоятельствам получения повреждения превалирует криминальный травматизм, в первую очередь неработающих женщин.

Ключевые слова: женщины, беременные, политравма, клинично-эпидемиологическая характеристика.

Guryev S.O.¹, Lyymar Ye.A.²

¹Ukrainian Scientific and Practical Center of Emergency Medicine and Disaster Medicine, Kyiv

²State Higher Educational Institution «Ternopil State Medical University named after I. Ya. Gorbachevsky», Ternopil, Ukraine

POLYTRAUMA IN PREGNANT WOMEN REPORT 1. CLINICAL AND EPIDEMIOLOGICAL CHARACTERISTICS

Summary. In the article it is reflected clinic-epidemiological description of pregnant women that got a polysystemic damage. It is set that mostly polytrauma is got by the persons of the most active fertile age, as a result of direct blow. On the circumstances of receipt a damage predominates criminal traumatism, first of all unworking women.

Key words: pregnant women, polytrauma, clinical and epidemiological characteristics.